

روزنامه مناقصه

حماسته حضور

کانال‌های تلگرام ماهانه یک تریلیون بازدید دارند!

صفحه ۲

ممنوعیت فروش سبدهای لاستیک خودرو عامل ایجاد هرج و مرج در بازار

صفحه ۵

عرضه ۱۰۰ درصد ارز صادرات فولاد در سامانه نیما از ابتدای ۱۴۰۳

صفحه ۶

نرخ تورم تولید در بهمن ماه به ۲۸ درصد کاهش یافت

صفحه ۷

بخت ایران برابر قطر در برداشت گاز از پارس جنوبی

صفحه ۸

ابلاغ دستورالعمل طرح و ساخت کلید جهش بخش مسکن

صفحه ۴

اتفاق تکراری هر ساله برای کشاورزان تن نحیف محصولات کشاورزی زیر سیل و سرما!

صفحه ۱

با پرتابگر سایوز در روسیه صنعت فضایی ایران در حال توسعه؛ ماهواره پارس ۱ با موفقیت پرتاب شد

صفحه ۲

جای خالی سیستم‌های رباتیک صنعت ساخت مسکن در ایران

صفحه ۴

کدام وام‌های قرض الحسنه کارمزدشان صفر است؟

صفحه ۷

سؤال روز

تن نحیف محصولات کشاورزی زیر سیل و سرما!

اتفاق تکراری هر ساله برای کشاورزان

این نازل رحمت اگر با مدیریت همراه نباشد، مشکلات بسیاری را برای کشاورزان به وجود می‌آورد. گزارش‌ها حکایت از سیل ویرانگر در سیستان و بلوچستان دارد که به واسطه آن بخشی از محصولات کشاورزی از بین رفته است. خسارت سیل به سیستان و بلوچستان در حالی شکل حادثی به خود می‌گیرد که بدانیم این سیلاب‌ها دارای الگوی تکرار شونده‌اند، به این معنی که همواره در فصولی از سال پیش‌بینی می‌شود که استان گرفتار

هائیه فناورانه

میوه از دیرباز در فرهنگ ایرانیان کالایی برای پذیرایی بوده و این نیز ریشه در تاریخ این مرز و بوم دارد. زمانی که نیاکان بسیاری دور ما اکثر کشاورز بودند و از طریق کشاورزی روزگار می‌گذراندند. کتاب تاریخ را که ورق بزنیم می‌بینیم که جایگاه کشاورزی نزد ایرانیان باستان چقدر مهم بوده است. در واقع کشاورزی در ایران باستان همواره از جمله وظایف مهم اجتماعی بوده است؛ اهمیت کشاورزی در ایران و بالا رفتن میزان کشت و تأثیر آن در زندگی مردم به پایه‌های بود که دیگران ایرانیان را همواره می‌ستودند. پادشاهان هخامنشی در بهره‌برداری از منابع طبیعی آب و خاک و توسعه بازرگانی و کشاورزی که حیات اقتصادی کشور را تضمین می‌کرد، دلبستگی فراوان داشتند و همواره کشاورز و کشاورزان را می‌ستودند. پس از انقلاب، کشاورزی همچنان یکی از مهم‌ترین مشاغل ایرانیان محسوب می‌شود. ایران امروز شانزدهمین کشور از نظر سطح زیر کشت در دنیا است، اما متأسفانه جزء ۲۰ کشور صادرکننده محصولات کشاورزی نیست!

آفت محصولات کشاورزی

از این‌ها که بگذریم باید بگوییم اما این شغل پر رونق مشکلات خاص خود را نیز دارد که مهم‌ترین آن‌ها سیل و سرمازدگی محصولات کشاورزی است. در روزهایی که سرما می‌ریزد به گرم خدایدند متال بارش آبی در جای‌جای کشورمان ادامه دارد!

اعلام جزئیات ثبت نام طرح ترافیک ۱۴۰۳ خبرنگاران

روزی بخش نام و نام خانوادگی، وارد قسمت «خبرنگار هستم» شده و پس از آن مدارک هویتی، معرفی‌نامه، بیمه خبرنگاری و یا ۱۰ اثر خود را در این قسمت بارگذاری کنید. پس از بررسی مدارک خبرنگاری در صورت وجود نقص مدارک، یک پیامک از سامانه تهران من برای خبرنگار مربوطه ارسال خواهد شد که با

باده‌اش طنز

باشد که مقبول افتد، هر چند روغن و نمک و پیاز داغ آن، اصل است و مابقی فرع! خدمت شما عرض کنم که اصل قصه این است که دولت‌های مکرر به دو دلیل مالیات می‌گیرند، اول آنکه خرج و مخارج اداره کشور را تأمین کنند و ثانیاً بخشی از درآمدهای بیوهی و کپکشانان افراد، سهم بیت‌المال شده تا افراد کم‌توان و نیازمند را کمک جالی بشود و بین افراد مرفه و ثروتمند و طبقه متوسط و ایضا اهالی حول و حوش خط فقر، انقدری فاصله نیفتد که هر یک در دنیایی دیگر سیر کرده و فاصله‌ها به شکاف و شکاف‌ها به گسل تبدیل نشود! علی‌الرحمه عجلتاً خیلی به آن دلیل دوم کاری نداریم که این مدل مالیات گرفتن و این گونه حمایت کردن‌ها، آیا در دست درازان و باعث رضایت است یا نه، بنابراین شما و خدومان و عزیزان مسئول را با همین بساطی که پیش چشم

همه، حی و حاضر است تنها می‌گذاریم، که شاعر فرموده است من اگر نیکم و گردید تو بر خود را باش!

اما دلیل اول که مالیات شهروندان صرف مخارج کشور می‌شود، به لحاظ اینکه خودمان یک شهروند هستیم و با

اجازه بزرگواران، خرج و مخارج را می‌فهمیم و مضاف بر آن مثل خیلی‌های دیگر حقوقی داریم و درآمدی، تا دلتان بخواد حرف برای گفتن داشته ولی از آنجا که حوصله مسئولین و متولیان همیشه تا آنجایی قد می‌دهد که تعریف و تمجیدها را بپسوند، همچین مختصر و کوتاه و تلگرافی حرف‌هایمان را می‌زنیم و خیلی هم اصراری نداریم که گرانسنگ‌های صاحب‌منصب، گوش خود را به یافته‌های ما بسپارند!

با عنایت به سقف معافیت مالیاتی حقوق‌بگیران و ایضا کسبه و اصناف، اینچون به نظر می‌رسد عزیزی که این سقف را تعیین کرده‌اند، با دستشان در خرج و مخارج یومیه نیست و یا مخارج دولت کریمه را مقدم بر مخارج خلق... می‌دانند و گرنه وقتی که درآمد کمتر از ماهیانه ۱۵ میلیون تومان (حدافل را در نظر گرفتیم تا مشتری بشود!) یعنی سلام

مبسوط به خط فقر، مجریان و قانون‌گذاران گرمی در آمد ۱۲ هوشنگ خان

آخر به بخش کشاورزی استان ۶۲۰ میلیارد ریال است! کاهش محسوس دما و آسیب به محصولات کشاورزی در بیشتر استان‌های کشور سازمان هواشناسی نیز در خصوص کاهش محسوس دما در بیشتر استان‌های کشور تا روز یکشنبه ۱۲ اسفندماه احتمال آسیب به محصولات کشاورزی هشدار داد. سازمان هواشناسی به دلیل احتمال آسیب به محصولات کشاورزی در پی حاکمیت این شرایط جوی، استفاده از محلول‌های ضدسرمازدگی جهت مقابله با باکتری‌های مولد هسته یخ در گیاه، مصرف کودهای اسیدآمین و پتاسه و ترکیبات نروزی گیاه، بصورت غیرمستقیم در بالای تاج درختان جهت مقاوم‌سازی درختان به سرما، تداوم افزایش رطوبت در مزارع و باغات با هدف تعدیل دمای محیط اطراف و انجام آبیاری خارج از نوبت، ایجاد پوشش روی نهال‌های جوان و درختان آسیب‌پذیر (پلاستیک سبزه، گونی، پلی‌اتیلن و نایلون) را توصیه می‌کند. تأمین سوخت کافی و سرویس و راه‌اندازی وسایل حرارتی، کنترل دما و رطوبت و تهویه در گلخانه‌ها، مرغداری‌ها و دامداری‌ها با توجه به کاهش محسوس دما، محافظت از تأسیسات و سیستم‌های آبیاری تحت فشار با توجه به پایین بودن دمای سطح زمین، خودداری از انجام هرس درختان، روشن کردن آتش و ایجاد مه دود در باغات (در ساعات نزدیک صبح و با مسدود)، خودداری از مبارزه شیمیایی در مناطقی که دما به زیر صفر می‌رسد از دیگر توصیه‌های این سازمان است.

آگهی مزایده عمومی فروش ضایعات

شرکت پالایش پارسین سپهر به عنوان مزایده‌گر در نظر دارد عملیات فروش ضایعات ساینده‌های نهر و عسلویه خود را از طریق برگزاری مزایده عمومی به خریدار واجد صلاحیت و گذار نماید. منتقدین شرکت در مزایده می‌توانند در روزی دوشنبه و سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ و ۱۴۰۲/۱۲/۱۶ از طریق مراجعه در ساعات اداری به نشانی زیر اقدام به دریافت اسناد مزایده نمایند.

فصلنامه

این طرح از سوی رسانه محل فعالیت‌شان به آن‌ها تخصیص پیدا کند، به صورت خودکار کارت بلیت خبرنگاری تعلق می‌گیرد. سخنگوی شهرداری تهران، خاطرنشان کرد: سهمیه طرح ترافیک خبرنگاری سال جاری تا زمان پایان تخصیص سهمیه‌های سال ۱۴۰۲ اعتبار خواهد داشت.

فصلنامه

می‌توانید با خرید نسخه کاغذی نسخه الکترونیکی را رایگان دریافت کنید

شما به راحتی می‌توانید در این نشریات موضوعات مورد نظر خود را جستجو کنید

Qanoonnameh.ir

نقدی بر نظریه‌های Lex Mercatoria و Lex Petrolea و در حقوق و قراردادهای بین‌المللی نفت

قسمت دوم

دکترای حقوق بین‌الملل، عضو هیئت علمی
دانشکده روابط بین‌الملل و وزارت امور خارجهبر خلاف دوک بیشاپ و توماس چیلدرز، د جیسوس
او معتقد است:

Lex Petrolea قابل تقلیل به چند قاعده حقوقی نیست که بتوان دامنه آن را به تحلیل آرای داوری‌های بین‌المللی مربوط به نفت و گاز محدود کرد. همچنین نمی‌توان قواعد Lex Petrolea را از نمونه‌های گوناگون قراردادی که توسط انجمن‌های حرفه‌ای در صنعت نفت طراحی و ارائه شده است استخراج نمود. همه این‌ها را می‌توان صرفاً بخشی از ابعاد پدیده وسیع و پیچیده Lex Petrolea دانست. از نظر نگارنده، همه Lex Mercatoria همانند Lex Mercatoria یک نظام حقوقی است و به تعبیر دقیق‌تر، یک نظام قراردادی حقوقی است که به‌طور خودمختار و مستقل از نظام‌های حقوق ملی و بین‌المللی و از هر نظام حقوقی دیگری وجود دارد. بدین لحاظ، طرفین یک قرارداد می‌توانند Lex Petrolea را به‌عنوان قانون حاکم بر قرارداد فیما بین خود برگزینند و داوران هم مجازند که این قواعد را برای حل اختلافات نفتی فراملی به کار بندند.

د جیسوس او با جاسارت نسنجیدهای که در بیان دیدگاه خود دارد، با راز این نیز فراتر گذاشته و اساساً هر گونه رابطه‌ای بین Lex Petrolea با نظام‌های حقوق ملی و بین‌المللی را انکار می‌کند. او اگر چه به نوعی در لافه از نقش دولت‌ها در نظام حقوقی ملی و بین‌المللی یاد می‌کند، بر خلاف دوک بیشاپ که توسعه Lex Petrolea را مسأله در ذیل نظام حقوق بین‌الملل تعریف می‌کند، مدعی است:

Lex Petrolea کاملاً مستقل و خودمختار از نظم‌های حقوقی ملی و بین‌المللی است. پایگاه نظام‌های حقوق ملی و بین‌المللی، مفهوم ملیت یا تابعیت است اما Lex Petrolea پاسخ‌گوی ارزش‌های دیگری است. Lex Petrolea بسیاری فراتر از توم ملیت پیش می‌رود و بر ارزش کاملاً متفاوتی استوار است. آن ارزش بنیادین و محوری، امکان‌پذیری و سودآوری ساختن و کشف و تولید نفت است. خودمختاری Lex Petrolea اساساً متکی بر صرف وجود یک جامعه نفتی فراملی و ساختار نظم فراملی نفتی است.

۲. مقومات نظام‌های حقوقی

"نظام حقوقی" یکی از ارکان نظام اجتماعی است که در تعامل با نظام‌های اقتصادی، فرهنگی و سیاسی شکل می‌گیرد و عهده‌دار تنظیم روابط بین تابعان نظام اجتماعی در حوزه تعهدات الزام‌آور و تکالیف قانونی است. اعتقاد فراگیر اعضای یک جامعه نسبت به "منشأ حق و مبنای تکلیف" و "میشاق جمعی و توانایی آنان برای برپاداشتن حقوق و اجرای تکالیف، سنگ بنای اصلی و اساسی هر جامعه‌ای محسوب می‌شود. "نظام حقوقی" به نوبه خود، ریشه در باورها، ارزش‌ها و آرمان‌های مشترک جامعه دارد و در حقیقت، مجموعه‌ای منظم و منسجم از هنجارهای پذیرفته‌شده در یک جامعه است که به وضع قانون و ایجاد و انجام تعهدات الزام‌آور، اعتبار و رسمیت می‌بخشد. نظام حقوقی همچنین تبیین‌کننده خاستگاه الزامات قانونی و توجیه‌کننده اعتبار و لزوم تبعیت از قانون است. در چارچوب یک نظام حقوقی است که معیارهای مقبول و ضوابط الزامی برای واضعان و مجریان و تابعان قانون معین می‌شود؛ تعیین و اجرای مجازات برای تخلف

از قانون موجه می‌شود و قضاوت‌ها و دادرسی‌ها (اعم از قضایی و داوری) مشروعیت و قابلیت اجرا می‌یابد. نظام حقوقی، منبع و منشأ حق را معین می‌نماید و اصول تحقق حق و قواعد تنفیذ تکلیف را تأسیس می‌کند. بنابراین می‌توان گفت مراد از "نظام حقوقی"، مجموعه‌ای از اصول و مبانی مبتنی بر منابع الزام‌آور و حقوقی است که ضمن برخورداری از ضمانت اجرایی، از طریق قواعد ماهوی و شکلی مشخصی بر تابعان آن نظام اعمال می‌شود.

بنیان هر نظام حقوقی در جایی استوار می‌شود که منبع اصلی حق و تکلیف را در آن می‌بیند و لذا نظام‌های حقوقی بر پایه استقلال در "منابع حقوق" از یکدیگر تمیز داده می‌شوند. سایر وجوه تمایز نظام‌های حقوقی را باید در تفاوت "موضوع" و سپس تفاوت در "اصول و قواعد اعمال حق" نزد آن‌ها جستجو کرد. هر نظام حقوقی علاوه بر داشتن "منابع مستقل" برای سامان‌دهی و تنظیم روابط بین مصادیق "یک موضوع خاص" شکل می‌گیرد. این مصادیق که در اصطلاح حقوقی از آن‌ها به‌عنوان "تابعان" نامیده می‌شوند، بنا به تعریف باید با یکدیگر سنخیت داشته باشند تا بتوان برای آن‌ها وظایف و تکالیف مشابه وضع نمود و روابط بین آن‌ها را تنظیم کرد. در نظام حقوق داخلی، همه شهروندان یک کشور اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی، "تابع" و "موضوع" قوانین داخلی هستند. بر این اساس قوانینی که از سوی دولت حاکم وضع می‌شود، برای آنان لازم‌الاجرا و منشأ حقوق و تکالیف است. در نظام حقوق بین‌الملل عمومی نیز "تابع" و "موضوعه حقوق و تکالیف، دولت‌ها" هستند و لذا تعهداتی که دولت‌ها تحت این نظام حقوقی بر عهده می‌گیرند، به لحاظ ویژگی‌های حاکمیتی آن‌ها است و قابل تسری به نهادها و اشخاص خصوصی از جمله شرکت‌های غیردولتی فراملی نیست.

نظام‌های حقوقی شناخته‌شده در جهان، مشخص و محدودند. نظام‌های حقوقی بر حسب اینکه منشأ و منبع اصلی حقوق را در وحی الهی، عالم طبیعت، عرف اجتماعی یا وضع نهادهای قانونگذاری می‌دانند، به‌ترتیب به نظام‌های حقوق دینی، حقوق طبیعی، حقوق عرفی و حقوق مدنی تقسیم می‌شوند. این نظام‌های حقوقی اگر چه به نوبه خود، بسستر اصلی و خاستگاه نظام حقوق داخلی در کشورهای مختلف بوده‌اند و تاحدودی گستره فراملی دارند، لکن نفاذ قانونی، اعتبار رسمی و ضمانت اجرایی آن‌ها در جهان امروز منوط به پذیرش رسمی هر یک از آن‌ها در نظام‌های حقوقی ملی یا بین‌المللی است. در جهان امروز، تقسیمات بنیادین و روابط بین کنشگران در عرصه‌های مختلف حقوقی براساس "حاکمیت دولت" شکل گرفته است. بدین لحاظ، نظام حقوق داخلی ملی نسبت به نظام‌های حقوقی دیگر از جایگاه اصلی و زیربنایی برخوردار است و سایر نظام‌های حقوقی از حیث نفاذ و اعتبار رسمی تابع آن محسوب می‌شوند. در کنار نظام حقوق داخلی، توسعه و تدوین منابع حقوق بین‌الملل عمومی در قرون اخیر از چنان گسترده‌گی و اتقانی برخوردار بوده است که می‌تواند با تکیه بر منابع مستقل خود، یک نظام حقوقی مستقل در جهان امروز به حساب آید. این نظام حقوقی نظم و ثبات روابط بین‌الملل را براساس موافقت دولت‌ها و از طریق انواع معاهدات و عرف الزام‌آور مورد قبول آن‌ها ایجاد می‌نماید. نگاهی به منابع حقوق بین‌الملل عمومی نشان می‌دهد که خاستگاه و بنیان قواعد آن در حقیقت، رضایت و قبول و عملکرد موافق دولت‌ها است و بدون اصل حاکمیت دولت‌ها و بدون حصول توافق بین آنها، شالوده نظام حقوق بین‌الملل امروزی در هم

می‌ریزد. نظام‌های حقوقی، اعم از داخلی و بین‌المللی، منظومه‌ای از اصول و قواعد مبتنی بر حق و تکلیف برای تنظیم روابط و ایجاد ثبات و قابلیت پیش‌بینی رفتارهای بازیگران ارائه می‌دهند. بنابراین، با توجه به سطره سیاسی و حقوقی "حاکمیت دولت‌ها" در جوامع ملی و نقش محوری آن در ساختار روابط بین‌الملل و همچنین تقسیم جغرافیای سیاسی و حقوقی جهان براساس آن، در عمل فقط دو نظام حقوقی در جهان، حاکم و نافذ هستند که هر دو نیز حول محور حاکمیت دولت‌ها شکل گرفته‌اند: نظام حقوق داخلی (ملی) و نظام حقوق بین‌الملل عمومی. هر یک از این دو نوع نظام حقوقی اقسامی دارند. در واقع در جهان امروز به تعداد کشورها (ملت - دولت‌ها)ی جهان، نظام حقوق داخلی وجود دارد و به تعداد موضوعات مهم بین‌المللی، از جمله نفت، تجارت، صلح و امنیت، محیط‌زیست و نظایر آنها، اقسام و رشته‌های حقوق بین‌الملل هست. بنابراین، حقوق عمومی چیست، پاسخ‌های مختلف و متفاوتی ارائه می‌کند و امتیازات حاکمیتی بر خوردار نخواهند بود بلکه در کسوت تاجر و بازرگان در کنار سایر اشخاص از مزایا و محدودیت‌های حقوقی کم‌وبیش یکسانی بهره‌مند خواهند شد.

نکته مهم دیگر این است که در عین مشابهت و هم‌پوشی قابل ملاحظه‌ای که در مفاد کلی این مجموعه‌ها دیده می‌شود، ابهام‌های فراوانی در مفهوم و مصداق و کاربرد آن‌ها وجود دارد. در خصوص اینکه اصول و قواعد حقوقی این مجموعه‌ها کدامند و نسبت آن‌ها با نظام‌های حقوقی ملی و حقوق بین‌الملل عمومی چیست، پاسخ‌های مختلف و متفاوتی ارائه شده است که نوعاً با ابهام و نارسایی در استدلال همراه هستند. به‌علاوه، دایره مصادیق شناخته‌شده برای اصول مورد نظر در این مجموعه‌های حقوقی بسیار محدود است. چنین مجموعه‌هایی از اصول کلی و قواعد مشترک حقوقی، تاکنون به‌طور جامع تدوین نشده است. از نظر بنیان و مرجع، این مجموعه‌های حقوقی که به نام‌های مختلف نامیده می‌شود، مبانی استدلالی و رویه‌های معقولی است که در نظام‌های حقوقی مختلف یا یک زمینه حرفه‌ای خاص مانند تجارت یا صنعت نفت برای قضاوت یا داوری مورد استناد قرار می‌گیرد و پذیرش و اعمال آن تا حدی گسترده است که می‌تواند حاکی از نوعی اشتراک دیدگاه و وحدت‌رویه در نظام‌های حقوقی مختلف تلقی شود.

لکن واقعیت آن است که این اصول مبتنی بر مبانی و قواعد مستخرج از نظام‌های مختلف حقوقی اعم از داخلی و بین‌المللی و عمومی و خصوصی است که نمونه‌هایی از آن را می‌توان در مواردی مانند لزوم وفای به عهد، لزوم احراز صلاحیت دادگاه یا داوری، بی‌طرفی شخص شدن نسبت و رابطه آن با نظام‌های حقوقی حاکم در سطوح ملی و بین‌المللی است. مسأله که تعریف و جایگاه "نظام‌های حقوقی ملی و بین‌المللی" به‌طور شفاف از تعریف و جایگاه "رژیم‌های حقوقی" متمایز باشد و دایره کاربرد و تطبیق هر یک بر مسائل حقوقی روشن باشد، مشکلی پیش نمی‌آید و در واقع می‌توان جایگاه وابسته و تبعی و نقش تکمیلی و کمکی رویه‌ها و رژیم‌های حقوقی را برای نظام‌های حقوقی، جایگاه مستقل و موازی با نظام‌های حقوقی مورد تصدیق قرار داد. اما اشکال هنگامی پیش می‌آید که برای چنین مجموعه‌ها و رژیم‌های حقوقی، جایگاه مستقل و موازی با نظام‌های حقوقی فرض شود و کار کردی که از یک نظام حقوقی مورد انتظار است از یک مجموعه فرعی حقوقی انتظار رود.

این مسئله‌ای است که طرفداران و مروجان ایده Lex Petrolea و ایده‌های مشابه آن، آگاهانه یا ناآگاهانه، به آن دامن می‌زنند. یعنی برای مجموعه‌ای از مفاهیم مبهم، مبانی تعریف‌نشده و رویه‌های بسیار متعدد و محدود که فاقد منابع حقوقی مورد توافق برای ایجاد تعهد و فاقد ضمانت اجرایی الزام‌آور هستند، جایگاهی همانند جایگاه نظام‌های حقوقی قائل می‌شوند و تلاش می‌نمایند تحت عنوان حقوق یا قانون برایشان اعتبار و خاصیت الزام‌آور حقوقی ادعا کنند.

در اینجا مجال و مناسبت پرداختن به مبانی و مفاهیم و ارزیابی همه این مجموعه‌های حقوقی و تبیین رابطه حقوق نفت با هر یک از آن‌ها فراهم نیست اما تذکر این نکته لازم است که خاستگاه سیاسی و محور مشترک همه این مجموعه‌های حقوقی، تلاش برای فاصله گرفتن از نظام حقوق داخلی کشورها و مقاومت در برابر آثار بین‌المللی اصل حاکمیت دولت در روابط حقوقی و تجاری فراملی است. در نتیجه حاکم شدن این گونه مجموعه‌های حقوقی غیرملی و غیربین‌المللی بر قراردادهای فراملی، دولت‌ها دیگر از موقعیت و امتیازات حاکمیتی بر خوردار نخواهند بود بلکه در کسوت تاجر و بازرگان در کنار سایر اشخاص از مزایا و محدودیت‌های حقوقی کم‌وبیش یکسانی بهره‌مند خواهند شد.

نکته مهم دیگر این است که در عین مشابهت و هم‌پوشی قابل ملاحظه‌ای که در مفاد کلی این مجموعه‌ها دیده می‌شود، ابهام‌های فراوانی در مفهوم و مصداق و کاربرد آن‌ها وجود دارد. در خصوص اینکه اصول و قواعد حقوقی این مجموعه‌ها کدامند و نسبت آن‌ها با نظام‌های حقوقی ملی و حقوق بین‌الملل عمومی چیست، پاسخ‌های مختلف و متفاوتی ارائه شده است که نوعاً با ابهام و نارسایی در استدلال همراه هستند. به‌علاوه، دایره مصادیق شناخته‌شده برای اصول مورد نظر در این مجموعه‌های حقوقی بسیار محدود است. چنین مجموعه‌هایی از اصول کلی و قواعد مشترک حقوقی، تاکنون به‌طور جامع تدوین نشده است. از نظر بنیان و مرجع، این مجموعه‌های حقوقی که به نام‌های مختلف نامیده می‌شود، مبانی استدلالی و رویه‌های معقولی است که در نظام‌های حقوقی مختلف یا یک زمینه حرفه‌ای خاص مانند تجارت یا صنعت نفت برای قضاوت یا داوری مورد استناد قرار می‌گیرد و پذیرش و اعمال آن تا حدی گسترده است که می‌تواند حاکی از نوعی اشتراک دیدگاه و وحدت‌رویه در نظام‌های حقوقی مختلف تلقی شود.

لکن واقعیت آن است که این اصول مبتنی بر مبانی و قواعد مستخرج از نظام‌های مختلف حقوقی اعم از داخلی و بین‌المللی و عمومی و خصوصی است که نمونه‌هایی از آن را می‌توان در مواردی مانند لزوم وفای به عهد، لزوم احراز صلاحیت دادگاه یا داوری، بی‌طرفی شخص شدن نسبت و رابطه آن با نظام‌های حقوقی حاکم در سطوح ملی و بین‌المللی است. مسأله که تعریف و جایگاه "نظام‌های حقوقی ملی و بین‌المللی" به‌طور شفاف از تعریف و جایگاه "رژیم‌های حقوقی" متمایز باشد و دایره کاربرد و تطبیق هر یک بر مسائل حقوقی روشن باشد، مشکلی پیش نمی‌آید و در واقع می‌توان جایگاه وابسته و تبعی و نقش تکمیلی و کمکی رویه‌ها و رژیم‌های حقوقی را برای نظام‌های حقوقی، جایگاه مستقل و موازی با نظام‌های حقوقی مورد تصدیق قرار داد. اما اشکال هنگامی پیش می‌آید که برای چنین مجموعه‌ها و رژیم‌های حقوقی، جایگاه مستقل و موازی با نظام‌های حقوقی فرض شود و کار کردی که از یک نظام حقوقی مورد انتظار است از یک مجموعه فرعی حقوقی انتظار رود.

با در میان صاحبان حرف خاص در کشورهای مختلف جهان یا در یک صنعت خاص مانند نفت چگونه احراز شده است؟ ممکن است گفته شود در بند (ج) ماده ۳۸ اساسنامه دیوان بین‌المللی دادگستری از اصول عمومی حقوق مورد پذیرش ملت‌های متمسک به عنوان یکی از منابع حقوق بین‌الملل یاد شده است، اما باید دانست که در میان منابع حقوق بین‌الملل، سلسله‌مراتب برقرار است و رتبه اصول کلی حقوقی، هیچ‌گاه به اندازه معاهدات و عرف بین‌المللی تلقی نشده و هرگز در آرای دیوان به عنوان یک منبع مستقل حقوقی مورد استناد واقع نشده است. با عنایت به اینکه شرط اساسی اعتبار این گونه اصول حقوقی، سازگاری و تطبیق آن با منابع اصلی یعنی معاهدات و عرف بین‌المللی است، استناد به این بند در آرای دیوان، حتی به‌عنوان یک مجموعه حقوقی کمکی نیز بسیار محدود بوده است.

حتی با صرف‌نظر از ابهام‌های فراوانی که در مفهوم و مصداق و کاربرد چنین اصولی وجود دارد، اذعان به وجود برخی از این اصول نمی‌تواند لزوماً به معنی پذیرش آن‌ها به‌عنوان یک نظام حقوقی مستقل و خودکفا باشد. در واقع خاستگاه این اصول، همان نظام‌های حقوقی داخلی کشورها است که از طریق معاهدات و عرف بین‌المللی به منابع حقوق بین‌المللی نیز تسری یافته‌اند. رجوع به اصول کلی حقوق به‌ویژه به‌عنوان یک نظام حقوق مستقل حقوقی تنها در احکام دادگاه‌های بین‌المللی نیست. در احکام دادگاه‌های ملی کشورها نیز معمول نیست. تنها در برخی آرای داوری بین‌المللی بین دولت‌های ضعیف و شرکت‌های خارجی مربوط به نفت و سرمایه‌گذاری خارجی ملاحظه می‌شود که برخی از داوران، رأی خود را با تکیه بسیار به اصول کلی حقوقی مستند کرده‌اند. اغلب طرفداران این اصول کلی و رژیم‌های حقوقی، مدعی تمام ویژگی‌های لازم برای هم‌ترازی آن‌ها با نظام‌های حقوقی "نیستند اما معتقدند در مواقع لزوم از جمله در مواقعی که طرفین با صراحت، چنین مجموعه‌ها و اصولی را به‌عنوان قانون حاکم بر قرارداد برگزینند یا قانون حاکم بر قرارداد را مسکوت بگذارند، باید آن را قانون حاکم بر قرارداد محسوب نمود و خلافتاً حقوقی قرارداد را با استفاده از آن مرتفع کرد. لکن روشن است که محدوده اراده طرفین و تفسیر سکوت قرارداد نیز خود تابع احکام و مقررات نظام‌های حقوقی است و فراتر از آن نمی‌تواند اعتبار حقوقی و نفاذ قانونی داشته باشد.

در نهایت شاید بتوان این گونه مجموعه‌های حقوقی را در ذیل مفهوم رژیم‌های بین‌المللی تعریف کرد. در این صورت می‌توان "رژیم حقوقی" را مجموعه‌ای از اصول مورد توافق، باورهای مشترک، رویه‌های معمول، رفتارهای قابل پیش‌بینی و انتظارات متقابل دانست که در چارچوب یک نظام حقوقی، بخشی از روابط میان اشخاص ذی‌حق را تنظیم می‌نماید. رژیم‌های حقوقی مستقل نیستند چون منبع حقی مستقل از منابع حقوقی در نظام‌های حقوقی، رژیم‌های حقوقی معمولاً فاقد قدرت الزام‌آور و ضمانت اجرایی یا سازوکار لازم برای مجازات کیفری هستند و از رسمیت و سازمان و تدوین منسجم هم برخوردار نیستند. در حقیقت اگر این ویژگی‌ها را کسب کنند به قانون و حقوق تبدیل می‌شوند. رژیم‌های حقوقی نمی‌توانند ناقص قواعد یا مخالف قوانین و مقرراتی باشند که در یک نظام حقوقی وضع می‌شود و در صورت تعارض، علی‌القاعده از حیث حاکمیت با قوانین و مقررات نظام حقوقی خواهد بود.

پی‌نوشت‌ها:
۸- برای مطالعه در این زمینه، ن. ک. موحد: همان، صص ۸۹-۸۳

باخت ایران برابر قطر در برداشت گاز از پارس جنوبی

گروه انرژی | **مناقشه** |

میدان گازی پارس جنوبی در سال ۱۹۷۱ کشف شد و کشور قطر از سال ۱۳۷۰ برداشت از این میدان را آغاز کرد. ایران نیز ۱۵ سال طول کشید که از این میدان برداشت داشته باشد. ۶۷ درصد از این منابع گازی مشترک سمت قطر و ۳۷ درصد سمت ایران است و با توجه به شش‌ایطی که ایران به لحاظ تحریم و محدودیت تأمین منابع مالی و تجهیزات داشته، میزان برداشت جمعی قطر بیشتر از ایران بوده است. درآمد قطر در دو دهه گذشته ۱۵۰۰ میلیارد دلار بوده اما در ایران با توجه به تحریم‌ها قابل مقایسه نیست. قطر پارسال ۱۲۶ میلیارد مترمکعب صادرات گاز طبیعی و مایع داشت و قرار است این رقم تا سال ۲۰۲۶ به ۱۷۰ میلیارد مترمکعب برسد. این در حالی است که ایران، شریک قطر در پارس جنوبی، در سال ۲۰۲۲ تنها ۱۸ میلیارد مترمکعب صادرات گاز به عراق و ترکیه داشت و در لایحه بودجه سال آینده، تنها صادرات ۱۱ میلیارد مترمکعب گاز را هدف گذاری کرده که ۴۰ درصد کمتر از پارسال است. قطر همچنین برای جلوگیری از افت تولید میدان، سال‌ها پیش با کمک شرکت‌های غربی سکوهاي ۲۰ هزار تنی (۱۵ برابر سکوی بخش ایرانی) و کمپرسورهای عظیم نصب کرده و طی دو سال گذشته رشد چشمگیری تولید گاز در هدف‌گذاری کرده و در همین زمینه طی یک سال گذشته ۲۹ میلیارد دلار قرارداد جدید با غول‌های انرژی آمریکایی و اروپایی امضاء کرده است. این در حالی است که سخاوَت اسدی؛ مدیر عامل سازمان منطقه ویژه پارس، با بیان اینکه اکنون بیش از قطر از میدان مشترک گاز خروج می‌شود، گفت: در حال حاضر برداشت ایران از میدان مشترک پارس جنوبی روزانه

حدود ۷۱۰ میلیون مترمکعب است در حالی که شریک ما حدود ۶۵۰ میلیون مترمکعب برداشت می‌کند. در این باره خورشید گزدرازی؛ نائب رئیس اتاق بازرگانی ایران و قطر، با بیان اینکه با توجه به اکتشاف جدید در قطر و برنامه‌هایی که در راستای افزایش تولید در دستور کار دارند ما در مارتان برداشت از این میدان جامی مینماید، خاطر نشان کرد: اگر در حوزه گازی به دنبال صادرات و ارزآوری هستیم نباید از صنعت روز دنیا، مشارکت با سهامداران و کمپانی‌های بین‌المللی و استفاده از تجهیزات روز دنیا غافل شد، هر چند صنایع داخلی ما تا حدی می‌توانند در این حوزه فعال باشند و بتوانیم از ظرفیت

صاحب امتیاز: مؤسسه روزنامه مناقشه مزایده

مدیر مسئول: جلیل قنادزاده ■ **سردبیر و مدیر عامل:** علی قره‌داغلی
نشانی: تهران، خیابان کریم‌خان زند، خیابان ایرانشهر شمالی، روبروی دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب، پلاک ۲۲۴، طبقه ۲، واحد ۳۰۰، تلفن: ۰۲۰-۸۴۲۵۷۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۰۹۰۲۲۵۴۴۳۳۸ - ۰۹۰۲۸۸۴۷۵۷۹

لیتوگرافی و چاپ: چاپخانه صمیم (جاده مخصوص کرج، کیلومتر ۱۶)، توزیع: شرکت گسترش امروز نوین

● رایانگار: تحریریه: emonaqesh1@gmail.com ● رایانگار: سازمان آگهی‌ها: emonaqesh5@gmail.com ● رایانگار: مدیر اجرایی: emonaqesh@gmail.com

انرژی نفت و نیرو

باخت ایران برابر قطر در برداشت گاز از پارس جنوبی

نهایی که این شرکت‌ها هستند در این ظرفیت تولید جدید گاز طبیعی مایع سرمایه‌گذاری کرده و خودشان هم تکنولوژی را وارد می‌کنند، اصولاً پروژه‌های گاز طبیعی به این شکل است که مصرف‌کننده نهایی با کشور میزبان همکاری و در میدان گازی برای تولید سرمایه‌گذاری می‌کند. این کارشناس حوزه انرژی، گفت: ما تاکنون یک سیاست اشتباهی را در ایران دنبال کردیم، یکی از این موارد سیاست فروش گاز طبیعی به پاکستان است که سرمایه‌گذاری بزرگی کرده، خط لوله را احداث کردیم و به مرز پاکستان بردیم و بعد از سال‌ها قرار شده تأمین بودجه و خط لوله را در خاک خود احداث کند بدون اینکه در میدان گازی پارس جنوبی سرمایه‌گذاری کرده و با تکنولوژی آورده باشند. این در حالی است که اخیراً نمایندگان طالبان و ترکمنستان هم خط لوله تابی را افتتاح کردند و جالب اینکه پاکستان، هند و چین در میدان گازی ترکمنستان که تأمین‌کننده گاز این خط است سرمایه‌گذاری کرده‌اند، اکنون باید ببینیم سیاست جدید ایران چگونه است؟ آیا ایران در قبال پارس جنوبی سیاست جدیدتری اتخاذ خواهد کرد؟ قطر روز یکشنبه هفته گذشته از طرح جدید خود برای افزایش برداشت از میدان گازی مشترک با ایران رونمایی کرد. سعد شریده الکعبی؛ وزیر انرژی قطر در یک کنفرانس خبری، گفت: «مطالعات اخیر نشان داده است که ذخیره گازی میدان گنبد شمالی ۲۴۰ تریلیون فوت‌مکعب بیش از برآوردهای قبلی است و بر همین اساس، ذخایر گاز قطر از ۱۷۶ به بیش از ۲۰۰۰ تریلیون فوت‌مکعب افزایش یافته است. نتایج این مطالعات ما را قادر می‌سازد تا توسعه یک پروژه جدید گاز طبیعی مایع (LNG) را از بخش غربی میدان گنبد شمالی با ظرفیت تولید حدود ۱۶ میلیون تن در سال کلید بزنیم.»

داشت: قطر رسماً اعلام کرده ذخیره گاز گنبد شمالی ۲۴۰ تریلیون فوت‌مکعب بیشتر است، همچنین عنوان کرده ذخایر گاز به دو هزار تریلیون افزایش پیدا می‌کند و پروژه جدید تبدیل گاز طبیعی به ال‌ان‌جی را آغاز و تا ۲۰۲۹ صادر می‌کند. در واقع ظرفیت تولید این کشور به ۱۴۲ میلیون تن در سال می‌رسد که ۸۵ درصد بالاتر از ظرفیت فعلی و این برای قطری‌ها فرصت‌مکعب افزایش یافته است. نتایج این مطالعات ما را قادر می‌سازد تا توسعه یک پروژه جدید گاز طبیعی مایع (LNG) را از بخش غربی میدان گنبد شمالی با ظرفیت تولید حدود ۱۶ میلیون تن در سال کلید بزنیم.»

شرکت‌های داخلی استفاده کنیم اما این ناترازی در استخراج وجود دارد و ما نمی‌توانیم به اندازه قطر بردارشت کنیم. گزدرازی؛ یادآور شد: واقعیت این است که قطر در حوزه گاز از ایران پیشی گرفته و دلیل آن هم این است که شرکت‌های بزرگ تجاری دارد که خود مصرف‌کننده محصولات تولیدی قطر هستند و دانش فنی هم در اختیار دارند و آن را در اختیار قطر قرار می‌دهند و همین نبود امکان و سرمایه ما را از توسعه خیلی از میدان‌بن باز می‌دارد و دسترسی را محدود می‌کند. در این باره محمود خانقانی؛ کارشناس انرژی، در ارزیابی برداشت گاز از پارس جنوبی در مقایسه ایران و قطر، اظهار

معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت مطرح کرد

لزوم تنوع‌سازی سبد سوخت و کاهش سهم بنزین

معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت کشور، گفت: تنوع‌سازی سبد سوخت و کاهش سهم بنزین با استفاده از راهکارهای مندرج در قانون توسعه حمل‌ونقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت، رویکردی ضروری در جهت رفع ناترازی بنزین است. به گزارش ایسنا، سید کاظم عزیزی؛ با بیان اینکه یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های کشور در حال حاضر مصرف بی‌رویه انرژی است که از یک‌سوم منجر به ازدست رفتن منابع محدود زیرزمینی کشور شده و از سوی دیگر خروج ارز از کشور را در پی دارد، اظهار کرد: این چالش در بخش بنزین، مشهودتر از سایر حامل‌های انرژی

معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت کشور، گفت:

است به‌گونه‌ای که طی دو سال اخیر بیش از ۴۰ درصد به میزان مصرف این سوخت افزوده شده و هم‌اکنون ۸۵ درصد از سبد سوخت بخش حمل‌ونقل سبک کشور را به خود اختصاص داده است. وی افزود: مهم‌ترین رویکرد در جهت کنترل مصرف بنزین، تنوع‌سازی سبد سوخت مصرفی و کاهش سهم آن در این سبد با استفاده از راهکارهای مختلفی است که در قانون توسعه حمل‌ونقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت، بر اجرای آن‌ها تأکید شده است. معاون ستاد مدیریت حمل‌ونقل و سوخت کشور، با بیان اینکه یکی از اهداف مهمی که در

اوجی

فضای همکاری ایران و روسیه در عالی‌ترین سطح است

افزود: از سوی دیگری می‌توانیم با برنامه‌ریزی مناسب و اتخاذ تدابیر لازم به توسعه همکاری‌ها و رشد قابل توجه دست بیایم. وی یادآور شد: همکاری در زمینه ایجاد قطب گازی، تجارت گازی، سوآپ فرآورده‌های نفتی، ارتقای سیستم‌های میان‌بانکی و مالی، تقویت همکاری‌ها در زمینه کشاورزی، توسعه همکاری در حوزه حمل‌ونقل به‌ویژه ساخت خودرو و واگن‌های قطار، تداوم مذاکرات قراردادهای تجاری راه‌آهن رشت - آستارا، پروژه برقی‌سازی راه‌آهن گرمسار-اینچه‌برون، رفع موانع گرم‌کری، تأسیس نیروگاه سیریک و توسعه

همکاری‌های صلح‌آمیز فضایی و هسته‌ای از دیگر موارد همکاری ایران و روسیه خواهد بود. وزیر نفت، همچنین اعلام کرد که قرارداد توسعه هشت میدان نفتی ایران با شرکت‌های روس امضاء شده و بیش از ۲۰۰ هزار بشکه از افزایش تولید نفت ایران از محل این قراردادها بوده است. اوچی؛ در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه یادآورنمایی تازه‌ای از حضور شرکت‌های روس در میدان‌های نفتی مطرح شده است، گفت: مذاکرات با شرکت‌های توانمند روسیه ماه‌هاست که از سوی شرکت ملی نفت ایران در حال انجام است و تاکنون قرارداد توسعه هشت

میدان نفتی ایران با شرکت‌های روس امضاء شده که بیش از ۲۰۰ هزار بشکه از افزایش تولید نفت خام ایران از محل این قراردادها بوده است. وی با بیان اینکه مذاکرات با شرکت‌های روس برای امضای قرارداد توسعه میدان‌های نفتی و گازی بیشتر در ایران طی چندروز گذشته به مراحل نهایی رسیده است و در آینده نزدیک شاهد امضای قراردادهایی تازه خواهیم بود، افزود: صدور خدمات فنی و مهندسی، از دیاد برداشت نفت و گاز، سوآپ نفت و گاز نیز از دیگر محورهای مذاکرات در روزهای اخیر با شرکت‌های روس بوده است. وزیر نفت، با

اشاره به امضای ۱۵ تفاهم‌نامه بین ایران و روسیه، که چهار تا تفاهم‌نامه در حوزه انرژی است، اظهار کرد: شرکت‌های روس علاقه زیادی برای حضور در صنعت نفت ایران دارند. آن‌ها برای فعالیت در ساخت پتروپالایش، زنجیره ارزش پتروشیمی، ساخت می‌تال آل‌ان‌جی و صادرات فرآورده‌های نفتی ابزار تمایل کرده‌اند. اوچی؛ درباره تازه‌ترین روند مذاکرات با کشورهای روسیه، قطر و ترکمنستان برای تشکیل قطب گازی در عسلویه، توضیح داد: چند ماه است که مذاکرات جدی با کشورهای تولیدکننده و صادرکننده عمده گاز در زمینه تشکیل قطب گازی در عسلویه آغاز شده و با حمایت طرف روس هم همراه بوده است. وی روسیه، ایران، قطر و ترکمنستان را به ترتیب چهار دارنده بزرگ منابع گازی جهان دانست و تصریح کرد: ایران زیرساخت‌های بزرگی در زمینه خطوط لوله و ایستگاه‌های تقویت فشار دارد. گاز که با تکیه بر آن‌ها می‌تواند در ترانزیت گاز نقش آفرینی کند، ما اکنون روزانه یک میلیارد متر مکعب گاز ترش تولید می‌کنیم. وزیر نفت، با تأکید بر اینکه دولت سیزدهم انبات کرد در روابط با کشورهای همسایه به تفاهم‌نامه اکتفا نکرده است، گفت: در این زمینه قراردادهای خوبی با شرکت‌های روسیه در زمینه توسعه میدان‌های نفتی و گازی امضاء کرده‌ایم. اوچی؛ با بیان اینکه ایران و روسیه در زمینه بانکی به دستاوردها و توافقی‌های زیادی رسیده‌اند، یادآور شد: روابط بانکی زمینه‌ساز توسعه دیگر حوزه‌ها مانند حمل‌ونقل، نیرو، هسته‌ای و کشاورزی خواهند شد.

Qanoono.ir

قانونو
شبکه اجتماعی

پرسش و پاسخ معاملات‎ی خود را در این سایت بیابید

یک اتفاق خوب برای
پرسشگران قانون دوست

دانستن؛ رمز ماندن

کیوسک اخبار

هند اگر خواهان واردات نفت ایران باشد، ظرفیت صادرات مهیاست

سفر اخیر وزیر خارجه هند به ایران که گفته می‌شود درباره خرید نفت نیز مذاکراتی با مسئولان کشور داشته است، بار قفای از احیای مسیر صادرات نفت ایران به هند را روشن نمود. به گزارش اقتصاد آنلاین، آرش نحفی؛ رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی ایران، درباره چش‌انداز احیای تجارت نفتی ایران و هند، گفت: هندی‌ها اگر واقعاً خریدار نفت ایران باشند، با ظرفیت فعلی تولید نفت در کشور، امکان صادرات به شبهه قاره هند فراهم است. هند سومین واردکننده بزرگ انرژی در جهان است که طبق گزارش رویترز ۵۴ درصد واردات نفتی خود را از صادرکنندگان خاورمیانه‌ای به ویژه عراق، حدود ۳۰ درصد از روسیه، هشت درصد از آمریکای لاتین و مابقی از آمریکا تأمین می‌کند اما ایران در همسایگی هند، سهمی از سبد پرسود واردات نفتی این قدرت بزرگ اقتصادی ندارد. هند که سابقاً از مشتریان پروپا قرص نفت‌خام ایران بود و بسیاری از پالایشگاه‌های این کشور مستعد دریافت و پالایش انواع نفت‌خام صادراتی ایران هستند از سال ۲۰۱۹ به دلیل عدم دریافت معافیت از تحریم‌های نفتی آمریکا، خرید نفت از ایران را متوقف کرد و کمبود آن را با واردات بیشتر از عراق، آمریکا و نروژ جبران نمود. با این حال به نظر می‌رسد شرایط به سمت گرم شدن مرادوات نفتی ایران و هند پیش می‌رود. شرکت ایندین اویل اعلام کرده است که به محض رفع تحریم‌ها با دریافت معافیت از تحریم‌ها، واردات نفت از ایران را در اولویت قرار خواهد داد. پاکستان نیز به تازگی از چراج سبز آمریکا برای فعال‌سازی خط لوله صلح به منظور واردات گاز طبیعی از ایران خبر داده است.

مشارکت ایران

در ساخت مر قح ترین سد جهان

وزیر نیرو، با تأکید بر آمادگی شرکت‌های ایرانی برای حضور و فعالیت در پروژه‌های کشور تاجیکستان، از قابل ارائه بودن خدمات شرکت‌های ایرانی در تمام حوزه‌ها به‌ویژه در حوزه توربین‌های بزرگ و بخش‌های تکنیکی خبر داد. به گزارش مناقصه‌مزایده به نقل از وزارت نیرو، علی‌اکبر محرابیان؛ در نشست پیگیری مفاد سند همکاری‌های مشترک ایران و تاجیکستان که به‌صورت مجازی برگزار شد، پیگیری مفاد سند همکاری‌های مشترک ایران و تاجیکستان در سازندهمین کمیسیون مشترک در کشور را مورد تأکید قرار داد. محرابیان، با اشاره به بازدید از پروژه راغون در سفر به تاجیکستان، ادامه داد: پروژه ارزشمندی در کل منطقه در حال انجام است. این سد با حجم ۱۴ میلیارد مترمکعب، ۳۶۰۰ مسکالوات نیروگاه و ۱۰۰ کیلومتر تونل به‌عنوان مرتفع‌ترین سد جهان در دست‌ساخت است و شرکت‌های متعدد و فعال ایرانی نیز در این پروژه مشغول به کار هستند. وزیر نیرو، آمادگی شرکت‌های ایرانی برای حضور و فعالیت در پروژه‌های کشور تاجیکستان را مورد تأکید قرار داد و گفت: خدمات شرکت‌های ایرانی در تمام حوزه‌ها به‌ویژه در حوزه توربین‌های بزرگ و بخش‌های تکنیکی قابل ارائه است و می‌توان با استفاده از توان شرکت‌های فعال در این پروژه و حضور دیگر شرکت‌های توانمند ایرانی به تکمیل پروژه سرعت بیشتری بخشید.

بهبود اندک سطح ذخایر برقی کشور به دلیل بارش اخیر

سخنگوی صنعت آب کشور، گفت: با توجه به فعالیت سامانه بارشی سرد در کشور در هفته اول اسفندماه و بارش برف در بخش‌های غربی، شمالی و مرکز ایران ذخایر برقی کشور بهبود اندک یافته است. به گزارش مناقصه‌مزایده به نقل از شرکت مدیریت منابع آب ایران، فیروز قاسم‌زاده؛ افزود، مقایسه وضعیت برف کشور بر اساس داده‌های ماهواره‌ای نشانگر آن است که آب معادل برف در شرایط مشابه متوسط ۲۰ ساله دارد اما نسبت به سال گذشته دارای کاهش هفت درصدی است. سال گذشته بارش برف مناسب در بهمن ماه باعث بهبود وضعیت ذخایر برقی کشور شده بود. سخنگوی صنعت آب، تأکید کرد، البته این وضعیت در سطح حوضه‌های ابریز کشور متفاوت است و حوضه‌هایی نظیر زاینده‌رود و کارون بزرگ نسبت به سال گذشته با کاهش جدی ذخایر برقی مواجه هستند. حوضه‌هایی نظیر ارس و سفیرود بزرگ نسبت به گذشته در شرایط بهتری قرار دارند. این مسئول تصریح کرد: به‌دلیل تغییرات اقلیمی و گرمایش زمین سهم بارش‌های برف در سال‌های اخیر کاهش داشته است و بررسی روند عمومی پوشش برفی کشور در ۱۰ سال گذشته، نشانگر روند نزولی در این بخش است. سخنگوی صنعت آب، ادامه داد: البته در برخی سال‌ها مانند سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸، افزایش برف نیز وجود داشته است. حدود ۷۰ درصد بارش ایران در فصول زمستان و پاییز انجام می‌شود بنابراین بارش برف در این فصول به‌عنوان یک ذخیره آبی از فصل‌های پربارش برای فصول گرم و کم بارش به حساب می‌آید.

ahlekhvat

شعرایم را برای تومی باقم توئیتی
چه سربایش شده اندیشه‌ی
خواب‌بیم
سکوتی میهم و کور
نشسته بر بال کلام
من غوطه‌ور در تو
تو کوچ کردی از بریم
چه خیالی
چه فریبی بود آرزوهایم
خورشیدم
نتاب
خشکیده چه‌ری تبسم‌هایم
زمستانی‌ست فصل‌ها
عاشقانه تورا باریدم
چه سربایت
بودنت در شعرایم

✈️ آذر غلامی از تهران(کورد)

برای دیدن صفحه اینستاگرام «اهل خلوت» بار کدرا اسکن کنید